

**2017 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS**

VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

TURINYS	2
ĮVYKIAI	3
ĮVERTINIMAI	4
RENGINIAI	5
SVEČIAI BEI VIZITAI	6
TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS	9
RINKIMAI	9

ĮVYKIAI

Seimas **2017 m. birželio 22 d.** nutarimu patvirtino nepilnos sudėties Vyriausiąją rinkimų komisiją. Naujos sudėties komisijos pirmininke buvo paskirta Laura Matjošaitytė, komisijos nariais: Vincentas Vobolevičius (Respublikos Prezidento siūlymu), Aistė Žilinskienė (Respublikos Prezidento siūlymu), Darius Beinoravičius (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro siūlymu), Svetlana Misevičienė (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro siūlymu), Svajonė Šaltauskienė (Lietuvos teisininkų draugijos siūlymu), Donatas Laurinavičius (Partijos

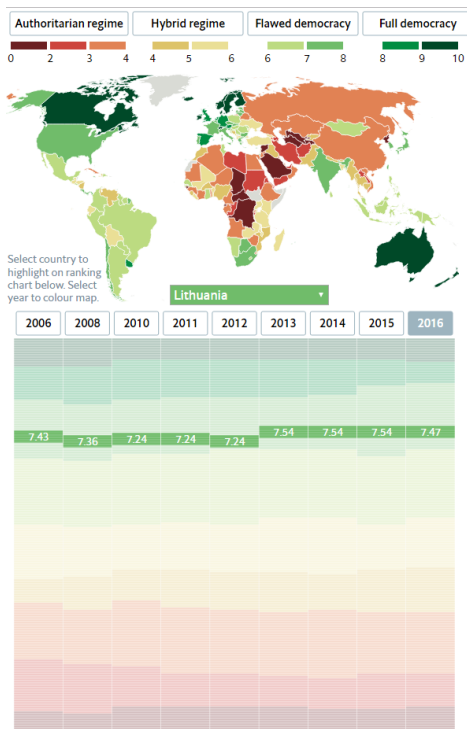
Tvarka ir teisingumas siūlymu), Jūratė Lebedevienė (Lietuvos socialdemokratų partijos siūlymu), Maksimas Reznikovas (Liberalų sąjūdžio siūlymu), Valdemar Urban (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos siūlymu) ir Jonė Valčiukienė (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlymu). Tą pačią dieną naujos sudėties Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai priesaiką davė Lietuvos Respublikos Seime ir pradėjo eiti pareigas.

2017 m. rugsėjo 28 dieną Seime prisiekė ir naujais Vyriausiosios rinkimų komisijos nariais tapo Olga Kilkinova, deleguota Lietuvos teisininkų draugijos, ir Vilius Semeška, pasiūlytas Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos. Priesaiką priėmė Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis. Po priesaikos Olga Kilkinova ir Vilius Semeška įgijo visas Vyriausiosios rinkimų komisijos narių teises.

2017 m. lapkričio mėnesį Vidurio ir Rytų Europos rinkimų organizatorių asociacijos (ACEEEO) direktorių valdybos posėdyje, ACEEEO generalinis sekretorius Zsolt Szolnoki pasiūlė Lietuvos Respublikos vyriausiąją rinkimų komisiją paskirti ACEEEO pirmininkaujančia šalimi. Šis siūlymas direktorių valdyboje sulaukė vienbalsio palaikymo. XXVI-osios tarptautinės metinės ACEEEO konferencijos pabaigoje, Bulgarijos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė Evelina Robinson iškilmingai perdavė ACEEEO simbolį – balandžio statulėlę – Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkei Laurai Matjošaitytei, kuriai ateinančius metus buvo patikėta pirmininkauti asociacijai. ACEEEO direktorių valdybos posėdyje generalinis sekretorius Zsolt Szolnoki, motyvuodamas tuo, kad paskutinė metinė ACEEEO konferencija Lietuvoje vyko prieš 20 metų, pasiūlė balsuoti už tai, kad ateinančiais 2018 metais, 27-oji metinė konferencija vyktų Lietuvoje. Šį pasiūlymą palaikė visos asociacijos narės.

Vyriausioji rinkimų komisija parengė Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, rinkimų į Europos Parlamentą, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų, Lietuvos Respublikos referendumo, Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės ir Partijų įstatymų pakeitimų projektus ir **2017 m. gruodžio 22 d.** teikė juos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui svarstyti. Įstatymų pakeitimų projektai buvo parengti sprendžiant paskutinių rinkimų metu išryškėjusias problemas ir nevienodą skirtingų rinkimų rūšių procedūrų reglamentavimą. Įstatymų pakeitimų projektuose siūloma supaprastinti rinkimų procedūras bei užtikrinti patogesnę rinkėjų dalyvavimą rinkimuose.

ĮVERTINIMAI

Source: Economist Intelligence Unit

Įtakingo britų verslo leidinio „The Economist“ tyrimų ir konsultacijų padalinys „Economist Intelligence Unit“ kasmet atlieka tyrimą ir skelbia demokratijos indeksą, pagal kurį pasaulio valstybės vertinamos penkiais kriterijais: pilietinės laisvės, rinkimų procesas ir pliuralizmas, politinis dalyvavimas, valdžios funkcionavimas, politinė kultūra. 2017 metais Lietuva buvo įvertinta 7,47 balo ir užėmė 38 vietą iš 167. Lietuva yra priskiriama „demokratijos su trūkumais“ kategorijai. „Demokratija su trūkumais“ kategorijai priskiriamos šalys, turinčios laisvus ir sąžiningus rinkimus, kuriose gerbiamos pagrindinės pilietinės laisvės, bet esama didelių trūkumų sprendžiant demokratijos problemas, tokias kaip neišvystyta politinė kultūra, mažas politinis dalyvavimas. Šiai kategorijai priskiriamos ir kitos Europoje pirmaujančios šalys tokios kaip Prancūzija ir Italija. Geriausiai Lietuvoje buvo įvertintos pilietinės laisvės (9,71 balo) bei rinkimų proceso ir pliuralizmo (9,58 balo) sritys. Prasčiausio įvertinimo mūsų šalyje sulaukė valdžios funkcionavimas (5,71 balo), politinis dalyvavimas (6,11 balo) ir politinė kultūra (6,25 balo). Valdžios funkcionavimo kriterijus, lyginant su 2015 metų vertinimu sumažėjo 0,36 balo.

Kitų kriterijų įvertinimas nekito. Kaimyninės šalys Estija „Demokratijos indeksas 2016“ reitinge yra 29-oje vietoje, Latvija – 41-oje, Lenkija – 52-oje. Rytų Europos šalių reitinge Lietuva užėmė ketvirtą vietą nusileisdama Estijai, Čekijai ir Slovėnijai.

Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Žmogaus teisių ir demokratiškos institucijų biuras (angl. OSCE/ODIHR) 2017 m. sausio 31 d. paskelbė 2016 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų vertinimo misijos ataskaitą. Ataskaitoje pažymima, kad Seimo rinkimai buvo konkurencingi ir pliuralistiniai, rinkimų kampanijos metu buvo gerbiamos visos pamatinės žmogaus laisvės, o teisinis rinkimų reglamentavimas sukūrė tvirtą pagrindą demokratiškiems rinkimams. Rinkimai trijų lygių rinkimų komisijų buvo vykdomi profesionaliai, efektyviai ir skaidriai. Rinkėjams buvo pasiūlyti įvairūs balsavimo būdai, kuriais jie pasitikėjo. Misijos dalyviai išreiškė bendrą pasitikėjimą rinkimų organizavimu ir pripažino, kad: „Atsižvelgiant į iššūkius, su kuriais buvo susidurta per praeitus rinkimus, korupcijos skandalus, įvykusius kiek anksčiau šiais metais, rinkimai buvo vykdomi remiantis sugriežtintu teisiniu reglamentavimu, sustiprinta rinkimų priežiūra ir kontrole.“ ESBO teigiamai įvertino ir elektroninių Lietuvos rinkėjų sąrašų sudarymo procedūras bei jų tikslumą. Ataskaitoje pastebima, kad elektroninės rinkėjo patikros identifikavimo priemonės buvo efektyvios apsaugant nuo dvigubo balsavimo. Pažymimas svarbus žiniasklaidos vaidmuo politinės kampanijos metu. Ataskaitoje teigiama, kad Lietuvoje yra užtikrinama žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas, gerbiama žodžio laisvė. Kandidatams buvo sudarytos lygios ir plačios alternatyvos pristatyti rinkėjams politines programas per nacionalinę televiziją ir radiją. Įvairius požiūrius bei informaciją apie kandidatus rinkėjai galėjo įvertinti stebėdami ir privačių transliuotojų organizuotus debatus.

2017 m. gegužės 9 d. Harvardo ir Sidnėjaus universitetų mokslininkai paskelbė tyrimo, skirto rinkimų vykdymo kokybės įvertinimui 158 pasaulio šalyse, ataskaitą. Penktajai mokslininkų ataskaitai parengti buvo pasitelkti 2 709 ekspertai ir surinkti bei išanalizuoti duomenys apie įvykusius 241 nacionalinio lygmens rinkimus. Visos šalys buvo vertinamos balais (nuo 1 iki 100) 11-oje grupių: rinkimų įstatymai, rinkimų procedūros, rinkimų apygardų sudarymas, rinkėjų registracija, partijų (kandidatų) registracija, rinkimų nušvietimas žiniasklaidoje, politinių kampanijų finansavimas, balsavimo procedūros, balsų ir rinkimų rezultatų skaičiavimas, rinkimus administruojančios institucijos. Įvertinus visas sritis, ataskaitoje pateikiamas bendras rinkimų vykdymo kokybės indeksas. Lietuva, kurioje 2016 m. spalio 9 d. vyko Seimo rinkimai, įvertinta 11 vieta. Bendras Lietuvos rinkimų vykdymo kokybės indeksas 78 balai: rinkimų įstatymai Lietuvoje buvo įvertinti 87 balais, rinkimų procedūros – 82, rinkimų apygardų sudarymas – 76, rinkėjų registracija – 77, partijų (kandidatų) registracija – 85, rinkimų nušvietimas žiniasklaidoje – 67, politinių kampanijų finansavimas – 64, balsavimo procedūros – 73, balsų skaičiavimas – 87, rezultatų skaičiavimas – 84, rinkimus administruojančios institucijos – 79 balais. Lietuva tarp 158 valstybių pateko į 58 šalių, kuriose rinkimų vykdymo kokybė vertinama aukštai ir labai aukštai, grupę. Iš 46 Europos valstybių, pagal surinktą bendrą balų sumą, Lietuva užėmė 8 vietą. Tai aukšto rinkimų demokratijos lygio pripažinimas ir šalies įvertinimas.

RENGINIAI

2017 m. vasario 2 dieną, Tarptautinei rinkimų dienai paminėti, įvyko Vyriausiosios rinkimų komisijos organizuota apskritojo stalo diskusija tema „Politinės reklamos skaidrumas vs. žiniasklaidos laisvė“. Tarptautinės rinkimų dienos idėja buvo pasiūlyta 2005 m. rugsėjo 14–17 d. Budapešte (Vengrijoje) vykusioje Pasaulio rinkimų organizatorių konferencijoje, kurią surengė Centrinės ir Rytų Europos rinkimų vadovų asociacija (ACEEEO). Jos sumanytojai siekė stiprinti pasitikėjimą demokratiniais procesais, informuoti visuomenę apie rinkimų sistemas ir įvairius balsavimo būdus, pažymėti svarbų parlamentų, vyriausybių, politikų ir pasaulio lyderių vaidmenį stiprinant demokratiją ir skatinant rinkėjų aktyvumą, stengtis, kad jauniems ir pirmą kartą rinkimuose dalyvaujantiems rinkėjams demokratinės vertybės būtų svarbios. Buvo nuspręsta, kad tarptautinė rinkimų diena turėtų būti minima kasmet pirmąjį vasario ketvirtadienį.

2017 m. kovo 27–28 dienomis, Kijeve (Ukrainoje), Europos Tarybos Venecijos komisijos atstovai iš Ukrainos, bendradarbiaujant su Tarptautiniu rinkimų fondu (IFES), Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) ir Ukrainos centrine rinkimų komisija surengė tarptautinę konferenciją „Informacinių technologijų naudojimas rinkimuose: sunkumai, rizikos, perspektyvos“. Konferencijoje patirtimi, naudojant informacines technologijas rinkimuose, dalinosi Lietuvos, Latvijos, Moldavijos, Gruzijos, Olandijos rinkimų komisijų atstovai. Lietuvos rinkimų organizavimo atstovai, VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas ir VRK sekretoriato Kompiuterinių technologijų skyriaus vedėjas Darius Gaižauskas, kuris pristatė informacinių technologijų sprendimus ir panaudojimo galimybes vykdant rinkimus Lietuvoje. Konferencijos tikslas – identifikuoti, Europoje rinkimų metu, naudojamų

informacinių technologijų tarptautinius principus ir standartus, pasidalinti egzistuojančia kitų šalių patirtimi ir praktika rinkimuose pasitelkiant informacines technologijas bei aptarti jų panaudojimo galimybes Ukrainoje, rinkimų metu. Diskutuota apie informacinės sistemos ir duomenų apsaugos svarbą bei efektyvių ir saugių įrankių parinkimą, kurie atitiktų šių dienų techninės bei socialinės raidos lygį ir taip padarytų labiau efektyvų ir skaidrų Ukrainos rinkimų komisijų darbą.

Tarptautinei antikorupeiijos dienai paminėti Vyriausioji rinkimų komisija kartu su Lietuvos teisės institutu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Seimo Antikorupeiijos komisija **2017 m. gruodžio 7 d.**, organizavo konferenciją tema „Politinė korupcija Lietuvoje: grėsmės politinės sistemos konstitucinei sąrangai“. Konferencijoje buvo aptartos politinės korupcijos formos rinkimuose, administracinės ir teisminės praktikos precedentai kovoje su korupcija teisinio reguliavimo bei taikymo srityse, dalijamasi idėjomis ir ieškoma galimybių bendriems projektams antikorupeiinei aplinkai stiprinti. Diskusijos metu buvo ieškoma esamų korupcijos prevencijos priemonių veiksmingesnio taikymo ar galimo teisinio reglamentavimo tobulinimo.

SVEČIAI BEI VIZITAI

2017 m. sausio 10 d. su oficialiu vizitu Vilniuje lankėsi Moldovos Respublikos centrinės rinkimų komisijos delegacija, vadovaujama pirmininkės Alinos Rusu. Vizito tikslas – perimti rinkimų organizavimo ir vykdymo bei informacinių technologijų panaudojimo rinkimuose patirtį bei susipažinti su 2016 m. Seimo rinkimų metu paašškėjusiomis Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos saugumo spragomis ir aptarti priemones, kuriomis būtų galima užkirsti kelią analogiškiems incidentams Moldovoje.

Lietuva ir Moldova diplomatinius santykius užmezgė 1992 metais ir nuolat stiprina dvišalį bendradarbiavimą.

2017 m. vasario 6-7 dienomis Vyriausiojoje rinkimų komisijoje viešėjo studentai iš Kanados, atliekantys praktiką Nacionalinėje Kvebeko asamblėjoje. Vizito tikslas – susipažinti su rinkimų organizavimu ir vykdymu Lietuvoje, taip pat su institucijos, atsakingos už rinkimų ir referendumų organizavimą, veikla.

2017 m. vasario 13 d. Lietuvos kurčiųjų draugijos prezidento Vytauto Pivoro, viceprezidento Kęstučio Vaišnoros ir Lietuvos kurčiųjų jaunimo asociacijos prezidentės Erikos Jočytės bei kitų kurčiuosius atstovaujančių organizacijų atstovų iniciatyva įvyko susitikimas su Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininku Zenonu Vaigausku, komisijos nariais ir sekretoriatu. Susitikimo metu buvo diskutuojama apie informacinės aplinkos pritaikymą klausos negalią turintiems žmonėms.

2017 m. kovo 6 d. Vyriausiojoje rinkimų komisijoje buvo aptartas Lietuvos Respublikos rinkimų, politinių partijų veiklos ir politinių partijų finansavimo korupcijos prevencijos 2016–2017 metų programos įgyvendinimas 2016 m. Susitikime dalyvavo generalinis prokuroras Evaldas Pašilis, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pavaduotojas Egidijus Radzevičius, Policijos departamento

Viešosios policijos valdybos Ekstremalių situacijų ir patrulių skyriaus vyriausiasis tyrėjas Vaidas Giršvildas ir Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovai.

2017 m. balandžio 21 d. Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovai susitiko su Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos Informacijos ir technologijų skyriaus vyr. specialistu Valdu Šulinsku, Kibernetinio saugumo ir telekomunikacijų tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinių operacijų skyriaus vedėju kpt. Martynu Damkumi bei UAB „iTree Lietuva“ ir UAB „Baltnetos komunikacijos“ atstovais. Šio susitikimo metu buvo siekiama aptarti pasirengimą 2017 m. balandžio 23 d. naujiems merų ir Seimo nario rinkimams ir užtikrinti Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (VRK IS) saugumą bei aptarti galimų veikslių planą, jei VRK IS rinkimų dieną susidurtų su kibernetinėmis atakomis.

2017 m. birželio 5-6 dienomis Vyriausiojoje rinkimų komisijoje viešėjo Uzbekistano Respublikos delegacija, vadovaujama Centrinės rinkimų komisijos pirmininko Mirza-Ulbeke Abdusalomovo. Vizito tikslas – susipažinti su informacinių technologijų panaudojimu rinkimuose bei elektroninių rinkėjų sąrašų sudarymu Lietuvoje, IT sistemos architektūra, veikimu, duomenų perdavimu ir dokumentavimu.

2017 m. birželio 13 d. Vyriausiojoje rinkimų komisijoje viešėjo Čekijos Respublikos Senato Mandato ir imuniteto komiteto delegacija, vadovaujama komiteto pirmininko Jiří Oberfalzer. Vizito tikslas – susipažinti su politinių partijų finansavimu bei politinių kampanijų finansavimo kontrole Lietuvoje.

2017 m. liepos 10 d. Vyriausiojoje rinkimų komisijoje lankėsi Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Žmogaus teisių ir demokratinių institucijų biuro (angl. OSCE/ODIHR) atstovas Jacopo Leone. Vizito tikslas – susipažinti su Vyriausiosios rinkimų komisijos politinių partijų finansavimo kontrolės bei politinių kampanijų finansavimo kontrolės informacine sistema. Aptarti 2018 m. planuojamos surengti Baltijos šalių apskritojo stalo diskusijos finansavimo kontrolės tema galimybes Lietuvoje. Apskrito stalo diskusijoje dalyvautų Baltijos šalių ekspertai bei kontroliuojančių institucijų atstovai.

2017 m. liepos 11 d. Vyriausiojoje rinkimų komisijoje lankėsi delegacija iš Afganistano Islamo Respublikos, vadovaujama Mohammad Qahir Haidari, laikinai einančio Finansų ministro pareigas. Vizito tikslas – susipažinti su rinkimų sistema Lietuvoje, jos teisiniu reglamentavimu, rinkimų organizavimo ir vykdymo procesais bei informacinių technologijų panaudojimo rinkimuose patirtimi.

2017 m. rugpjūčio 7 d. Vyriausiojoje rinkimų komisijoje viešėjo Latvijos centrinė rinkimų komisijos delegacija. Delegacijoje – Latvijos centrinės rinkimų komisijos pirmininkas Arnis Cimdars, Latvijos informacinės balsavimo sistemos „Balsai“ atstovas Renars Kadzulis, Pilietybės ir migracijos reikalų departamento direktorius Uldis Apsitis. Latvijos centrinė rinkimų komisija domėjosi Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinių technologijų panaudojimo galimybėmis rinkimų dieną. Susitikimo metu svečiams buvo pristatyta: elektroninių rinkėjų sąrašų sudarymas ir atvykusiųjų balsuoti rinkėjų žymėjimas Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje, VRK IS posistemė Rinkimų dienos vedlys, rinkimų apylinkių patalpų filmavimui ir fotografavimui taikomi apribojimai.

Vyriausiosios rinkimų komisijos Kompiuterinių technologijų skyriaus vedėjas Darius Gaižauskas, Lietuvos Respublikos nuolatinės atstovybės prie Europos Tarybos kvietimu, **2017 m. spalio 25–27 dienomis** dalyvavo konferencijoje apie elektroninio balsavimo naujoves Bregence (Austrijos Respublikoje). Vienas pagrindinių šios konferencijos tikslų – suburti elektroninio balsavimo specialistus

ir aptarti elektroninio balsavimo naujoves, iššūkius bei patirtį. Akademinės bendruomenės, politikos, valdžios ir verslo sričių atstovai atviroje diskusijoje sutelkė dėmesį į tris pagrindines temas: (1) saugumas, patogumas ir techniniai sprendimai; (2) administraciniai, teisiniai ir socialiniai klausimai; (3) rinkimai ir geroji patirtis, naudojant informacines technologijas. Diskutuota ir apie informacinės sistemos bei duomenų apsaugos svarbą, efektyvių ir saugių įrankių parinkimą, kurie atitiktų šių dienų technologinį bei socialinės raidos lygį, kuris užtikrintų efektyvesnį ir skaidresnį rinkimų procesą.

Vidurio ir Rytų Europos rinkimų organizatorių asociacija (ACEEEO), kartu su pirmininkavimą perėmusia Bulgarijos Centrine rinkimų komisija, **2017 m. lapkričio 8–10 dienomis** rengia 26-ąją tarptautinę metinę konferenciją tema „Sąmoningas rinkėjas skaitmeniniame amžiuje“. ACEEEO kvietimu konferencijoje dalyvavo Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė Laura Matjošaitytė bei Mokymų ir komunikacijos skyriaus vedėja Kristina Ivanauskaitė-Pettinari. Konferencijoje didžiausias dėmesys buvo sutelktas į rinkėjo sąmoningumo ugdymą skaitmeniniame amžiuje, informacinių ir ryšių technologijų plėtrą bei jų poveikį rinkimų procesui. Taip pat buvo kalbėta ir žiniasklaidos laisvės tema, jos įtaką rinkėjų informuotumui. Diskutuota apie tai, kaip išlaikyti balansą tarp kandidatų saviraiškos politinės kampanijos metu, spaudos laisvės bei rinkėjo teisės būti informuotam. Vienas svarbiausių akcentų pranešimuose ir diskusijose – išsamios ir tikslios informacijos pateikimas rinkėjams bei rinkimų organizatorių vaidmuo šiame procese. Didelis dėmesys buvo skirtas pirmą kartą balsuojančiųjų rinkėjų pilietiniam šveitimui ir skatinimui balsuoti. Atsižvelgiant į XXI amžiaus iššūkius, ieškota naujų galimybių, pasitelkiant naujausias informacinių ir ryšių technologijas bei socialinę žiniasklaidą, rinkėjų informuotumui užtikrinti.

Ukrainos Centrinės rinkimų komisijos kvietimu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė Laura Matjošaitytė ir narė Jonė Valčiukienė **2017 m. lapkričio 13–14 dienomis** dalyvavo tarptautinėje konferencijoje „Rinkimų sistemos tobulinimo būdai“, kuri vyko Kijeve. Ukrainos Centrinė rinkimų komisija, švenčianti savo 20-metį, svarstė galimybę tobulinti šiuo metu Ukrainoje egzistuojančią rinkimų sistemą, buvo surengta konferencija, kurioje rinkimų komisijų atstovai iš Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lietuvos, Armėnijos, Gruzijos, Kazachstano ir Moldavijos pristatė savo šalių patirtį, modernizuojant rinkimų administravimą. Buvo aptarta informacinių sistemų, duomenų saugos svarba bei pasitikėjimo rinkimų technologijomis stiprinimo būdai. Analizuotos Ukrainos rinkimų, politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo teisės aktų tobulinimo galimybės. Didelis dėmesys skirtas ir rinkėjų švietimui bei informavimo įrankiams. Konferencijos metu taip pat ieškota būdų kaip užtikrinti nešališkumą, skaidrumą ir profesionalumą rinkimų komisijų veikloje. Konferencijos metu savo rekomendacijas Ukrainos Centrinės rinkimų komisijai pateikė ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (OSCE) bei Tarptautinio rinkimų fondo (IFES) atstovai.

Vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus vedėja Lina Petronienė dalyvavo konferencijoje „Politinių partijų finansavimas Moldovoje“. Konferencija vyko **2017 m. gruodžio 14–15 dienomis** Kišiniove (Moldovos Respublika). Didžiausias dėmesys šioje konferencijoje skirtas diskusijoms apie politinių partijų finansavimo reikšmę, politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės reguliavimą, galiojantį teisinį reglamentavimą, esamą padėtį, laukiančius iššūkius bei patirtis Rytų partnerystėje. Aptartas politinių partijų finansavimo skaidrumo ir atskaitomybės klausimas valstybinio ir privataus finansavimo kontekste, skaidrumo ir atskaitingumo priemonės. Vyriausiosios komisijos atstovė dalinosi patirtimi apie politinių partijų finansavimo reikšmę ir konkurenciją daugiapartinėje sistemoje, pristatė politinių partijų ir politinių

kampanijų finansavimo kontrolės reguliavimą, vystant daugiapartinę sistemą ir užtikrinant partijų galimybes konkuruoti, dalinosi šalies gerąją patirtimi, teisinio reguliavimo tobulinimo idėjomis.

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

Rengdamasi ir vykdydama 2017 metais vykusius rinkimus Vyriausioji rinkimų komisija bendradarbiavo su Lietuvos institucijoms ir organizacijoms, kurios savo kompetencijomis ir įtaka prisidėjo prie sklandaus rinkimų proceso:
Visuomenine organizacija „Baltosios pirštinės“;
Lietuvos jaunimo organizacijų taryba;
Policijos departamentu;
Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru;
Anykščių, Panevėžio, Šakių ir Jonavos rajonų bei Marijampolės savivaldybėmis.

RINKIMAI

2017 m. balandžio 23 d. vyko nauji rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Anykščių-Panevėžio rinkimų apygardoje Nr. 49 bei nauji savivaldybių tarybų narių – merų rinkimai Jonavos ir Šakių rajonų savivaldybėse.

Su detalesne šių rinkimų ataskaita galima susipažinti čia:
<http://bit.ly/2ujMOvF>

2017 m. rugsėjo 10 d. vyko nauji Marijampolės savivaldybės tarybos nario-mero rinkimai.

Detalesnė apibendrinta šių rinkimų ataskaita pateikiama toliau.

2017 m. rugsėjo 10 d. nauji Marijampolės savivaldybės tarybos nario- mero rinkimai

Pirmas turas

Nauji savivaldybių tarybų narių – merų rinkimai Marijampolės savivaldybėje įvyko 2017 m. rugsėjo 10 d.

Laisva mero vieta atsirado 2017 m. kovo mėn. po sunkios ligos mirus Marijampolės merui Vidmantui Braziui, kuris meru buvo renkamas nuo 2000 m. (išskyrus 2007-2008 m., kai ėjo mero pavaduotojo pareigas).

Marijampolės savivaldybės tarybos nario – mero rinkimuose varžėsi:

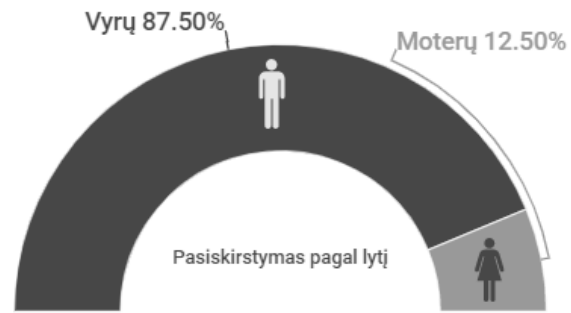
6 - iškelti politinių partijų

Kandidatas	Iškėlė	Gavo balsų iš viso	% nuo dalyvavusių rinkėjų
Irena Lunskenė	Lietuvos socialdemokratų partija	5783	48,07
Kęstutis Traškevičius	Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	1911	15,88
Gediminas Akelaitis	Lietuvos centro partija	978	8,13
Karolis Dvylys	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	469	3,90
Saulius Skinkys	Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis	413	3,43
Dobilas Sinkevičius	Partija Tvarka ir teisingumas	385	3,20

2 – išsikėlę patys

Kandidatas	Gavo balsų iš viso	% nuo dalyvavusių rinkėjų
Algis Žvaliauskas	1247	10,36
Gintaras Skamaročius	735	6,11

Kandidatų amžiaus vidurkis
47 metai ir 1 mėnuo

Antras turas (pakartotinis balsavimas)

2017 m. rugsėjo 10 d. rinkimų metu Marijampolės savivaldybės nė vienam kandidatui nesurinkus reikiamo skaičiaus balsų, tą pačių metų rugsėjo 24 d. buvo rengiamas pakartotinis balsavimas.

Susumavus pirmojo rinkimų turo rezultatus Marijampolės savivaldybėje, pakartotinio balsavimo metu, dėl mero kėdės varžėsi Lietuvos socialdemokratų partijos kandidatė **Irena Lunskienė**, surinkusi 5783 (48,07 proc.) balsų, ir Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų kandidatas **Kęstutis Traškevičius**, surinkęs 1911 (15,88 proc.) balsų.

Išankstinis balsavimas

Išankstinis balsavimas buvo vykdomas Marijampolės savivaldybės administracijos pastate ir apskrities centriniam pašte. Be to, balsuoti iš anksto rinkėjai galėjo ir specialiuose paštuose bei namuose. Specialiuose paštuose balsavo rinkėjai, buvę ligoninėse, senelių namuose, globos ir rūpybos įstaigose. Balsuoti namuose turėjo teisę neįgalieji, dėl ligos laikinai nedarbingi, sulaukę 70 metų ir vyresni rinkėjai, jeigu jie dėl sveikatos būklės patys negalėjo atvykti rinkimų dieną į rinkimų apylinkę.

Pirmojo rinkimų turo metu iš anksto balsavo 2001 (4,10 proc.) rinkėjų. Pakartotiniame balsavime iš anksto savo valią pareiškė 1844 (3,78 proc.) rinkėjų.

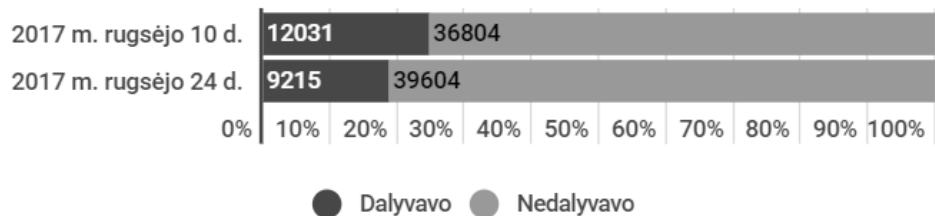
Rinkėjų aktyvumas

Iš viso rinkimuose pirmajame ture dalyvavo 12031 (24,64 proc.) visų balsavimo teisę turinčių rinkėjų, o pakartotiniame – 9215 (18,88 proc.) rinkėjų.

Rinkėjai

Į rinkėjų sąrašus 2017 m. rugsėjo 10 d. balsavimui įrašyti 48 835 rinkėjai.

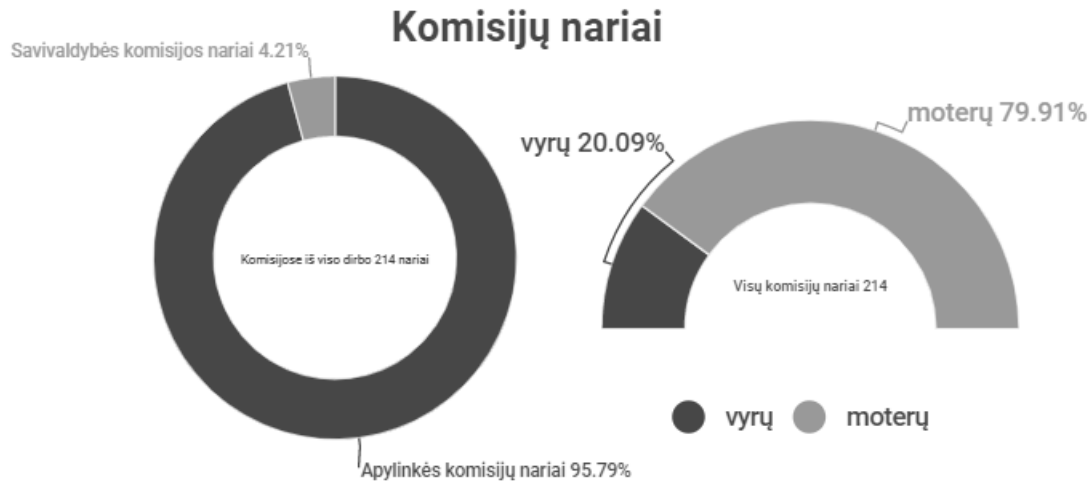
Į rinkėjų sąrašus 2017 m. rugsėjo 24 d. balsavimui įrašyti 48 819 rinkėjai.

Rinkimų komisijos

Rinkimų komisijų nariai, ruošdamiesi rinkimams, dalyvavo darbo su VRK IS mokymuose. Mokymus organizavo VRK sekretoriato darbuotojai. Taip pat buvo vykdomos išankstinio balsavimo ir rinkimų dienos repeticijos, vykdoma atliekamų užduočių stebėseną ir kontrolė.

Apylinkių rinkimų komisijos yra sudaromos iš partijų ar partijų koalicijų pasiūlytų kandidatų.

Vyriausioje rinkimų komisijoje komisijos narių pareigas ėjo:

Laura Matjošaitytė – komisijos pirmininkė;

Vincentas Vobolevičius – komisijos pirmininkės pavaduotojas, paskirtas Respublikos Prezidento siūlymu;

Aistė Žilinskienė – paskirta Respublikos Prezidento siūlymu;

Darijus Beinoravičius – paskirtas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro siūlymu;

Svetlana Misevičienė – paskirta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro siūlymu;

Svajonė Šaltauskienė – paskirta Lietuvos teisininkų draugijos siūlymu;

Donatas Laurinavičius – paskirtas partijos „Tvarka ir teisingumas“ siūlymu;

Jūratė Lebedevienė – paskirta Lietuvos socialdemokratų partijos siūlymu;

Maksimas Reznikovas – paskirtas Liberalų sąjūdžio siūlymu;

Valdemar Urban – paskirtas Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos siūlymu;

Jonė Valčiukienė – paskirta Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlymu.

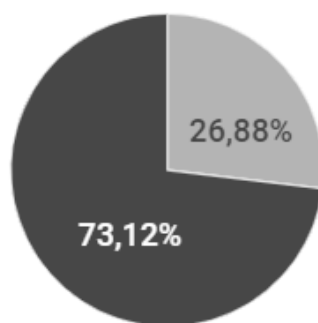
Rinkimų rezultatai

Savivaldybės tarybos nario-mero vietą Marijampolės savivaldybėje iškovojo Irena Lunskenė, surinkusi 5763 (62,54 proc.) balsus.

Marijampolės rajono savivaldybės mere išrinkta IRENA LUNSKIENĖ

Rinkimų biudžetas

**Bendra suma:
341 tūkst. Eur**

● Savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijų narių ir darbuotojų darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos (91 674,1 Eur)

● Rinkimų organizavimo išlaidos (249 333,34 Eur)

Rinkimų kaina vienam rinkėjui:
6,98 Eur kiekvienam rinkėjų sąraše įrašytam rinkėjui;
28,34 Eur kiekvienam rinkimuose dalyvavusiam rinkėjui.